

Camide sosyalizm eğitimiyle 'İslam'ı Çinleştirme' planı

Çin'de devletin kontrolündeki İslam Cemiyeti, sosyalist değerlerle uyumlu şekilde "İslam'ın Çinleşmesi" planını duyurdu.

Yayın Tarihi : 11 Ocak 2019 Cuma (oluşturma : 2/22/2019)

Çin'de devletin kontrolündeki Çin İslam Cemiyeti (ÇİC), "Çin İslamı" kavramını öne sürdüğü toplantıda, ülkenin Müslüman toplumuna "sosyalist değerler" eğitimi vereceğini bildirdi.

Cemiyetten yapılan açıklamaya göre, başkent Pekin'de hafta sonu düzenlenen toplantıya Şanghay kentinin yanı sıra Hunan, Guangdong ve Yünnan eyaletleri ile İç Moğolistan Özerk Bölgesi'ndeki Müslüman toplumundan temsilciler katıldı.

"Ülkemizde İslam'ın Çinleşmesi için 5 Yıllık Çalışma Planı 2018-2022" adlı seminerde, Müslüman toplumuna "Çin Komünist Partisinin (ÇKP) İslam üzerine çalışmalarını sıkı şekilde uygulamaları, İslam'ın Çinleşmesine sadık kalmaları, Çin İslamı ve Çin tipi sosyalizmi teşvik etmeleri" çağrısı yapıldı.

ÇİC Başkanı Yang Faming, toplantıda "sosyalist değerler üzerine dersler ve eğitimlerin verilmesi için ilgili önlemlerin alınması ve geleneksel Çin kültürünün camilerdeki etkinliklere girmesi gerektiğini" ileri sürdü.

Diğer yandan Pekin merkezli Çin İslam Enstitüsü Yardımcı Dekanı Gao Canfu da ÇKP'nin resmi yayın organlarından Global Times gazetesine yaptığı açıklamada, "İslamiyetin Çinleştirilmesi" sürecinde İslamiyette bir değişim olmayacağını savundu. Ancak Gao'nun ifadelerinde "İslam'daki inanç, davranış ve ideolojisinde değişim olmaksızın sosyalist değerlerle uyumlu hale getirilmesi" söylemi bu konuda birçok soru işaretini de beraberinde getirdi. Zira Gao, "sosyalist değerlerle uyumlu" çıkarılacak kitapların bu yıl camilerde okutulacağını açıkladı.

Müslümanlara sosyalist eğitim vurgusu

ÇİC, geçen yıl mayıs ayında da ülkedeki Müslümanlara "sosyalist değerleri öğrenme, vatanseverlik ruhunu ilerletme, Çin kültürünü öğrenme; ülke genelindeki camilere de "Çin bayrağını göndere çekmeleri" çağrısı yapmıştı.

Çağrının ardından Müslümanların çoğunlukta yaşadığı bölgelerden Ningsia Hui Özerk Bölgesi ve Sincan Uygur Özerk Bölgesi'nde birçok camide Çin bayrağı göndere çekilmişti.

Pekin yönetiminin, ülkenin yönetim modeli olarak adlandırdığı "Çin özellikleri taşıyan sosyalizm" kavramını çağrıştıran girişimle alakalı bazı başlıklar Çin basınında yer alırken, detayları ve uygulamanın nasıl yapılacağına ilişkin yol haritası ortaya konulmuyor.

"Yasa dışı dini eğitim" iddiasıyla üç camiye ibadete kapatmışlardı

Çin'in Yünnan eyaletinin Veyşan ilçesindeki yerel yetkililer, geçen haftalarda üç camiye "yasa dışı dini eğitim" verildiği gerekçesiyle ibadete kapatmışlardı. Caminin kapatılması için gelen güvenlik ekipleri ile Çinli Müslümanlar (Hui) arasında gerginlik çıkmıştı. Camilerin akıbeti bilinmiyor.

Ülkede ağustos ayında da Ningsia Hui Özerk Bölgesi'nin Veycou kasabasında ülkenin Müslüman grupları arasında çoğunluğu oluşturan Hui Müslümanlarından yüzlercesi, kültür devrimi sırasında yıkılan Veycou Ulu Cami yerine inşa edilen yeni caminin yerel hükümet tarafından yıkılması kararını protesto etmiş, protesto gösterilerinin ardından yerel yetkililer geri adım atmıştı.

Çin'e uluslararası alanda tepkiler

Diğer yandan Sincan bölgesinde uzun zamandır "eğitim merkezi" adı altında faaliyet gösteren ve Müslüman Uygurlar başta olmak üzere bölgedeki bazı etnik unsurların bu tartışmalı kamplara alınmasıyla ilgili uluslararası camiada tepkiler sürüyor.

Birleşmiş Milletler (BM) Irk Ayrımcılığının Ortadan Kaldırılması Komitesinin Çin'de ayrımcılığa uğrayan topluluklarla ilgili İsviçre'nin Cenevre kentinde ağustos ayında düzenlediği toplantıya katılan insan hakları kuruluşları, Müslüman Uygur ve Kazakların yoğun bulunduğu Sincan Uygur Özerk Bölgesi'nde yerel yöneticilerin, siyasi olarak sakıncalı tutumlar içinde olduğunu iddia ettiği bireyleri, siyasi eğitim merkezlerinde alıkoyduğunu açıklamıştı.

Örgüt temsilcileri, herhangi bir yargı kararına dayanmadan hürriyetinden alıkonulan kişi sayısının 3 milyonu bulduğunu iddia ediyor.

Sincan Uygur Özerk Bölgesi'nde yerel meclis olarak görev yapan Halk Kongresi, ekim ayında "Sincan Uygur Özerk Bölgesi Aşırıçılıkla Mücadele Düzenlemesi"ni, bölgede mesleki eğitim merkezlerinin kurulmasına izin verilebilecek şekilde revize etmişti.

Pekin yönetimi, bölgedeki insan hakları ihlallerini yalanlarken, kamplarda Müslüman azınlığa "Çince öğretiliğini ve meslek kursları verildiğini" iddia ediyor.

Çin'deki 56 etnik unsurdan 10'u Müslüman. Hui (Çinli Müslümanlar), Kırgız, Kazak, Uygur, Tacik, Tatar, Özbek, Salar, Baoan ve Dongşiang etnik azınlıkları yoğun olarak Çin'in kuzeyi ve kuzeybatısında yaşıyor.

Huilerin ve Uygurların ayrıca Ningsia Hui Özerk Bölgesi ve Sincan Uygur Özerk Bölgesi adlı iki otonom bölgesi bulunuyor.

Milli Gazete

Bu dökümanı orjinal adreste göster

Camide sosyalizm eğitimiyle 'İslam'ı Çinleştirme' planı